

ו' באב תשפ"ג
24 ביולי, 2023
מספר תלונה: 187/23

לכבוד
מר משה גרוניך,
באמצעות דוא"ל moshe@bdoa-law.com

שלום רב,

הנדון: תלונתך מיום 23.3.2023

עיקרי תלונתך

1. בתלונתך הלנת על העדר מענה לפנייתך מיום 30.8.2021 (להלן: "הפנייה"), אשר הוגשה ללשכת היועץ המשפטי לממשלה דאז (להלן: "לשכת היועמ"ש") והועברה לטיפול של לשכת פרקליט המדינה.
2. בתמצית אציין, כי הפנייה התבססה על כתבה עיתונאית שפורסמה בעיתון 'הארץ', שעניינה פסיקתו של בית דין חרדי פרטי בירושלים, לפיה נאסר על שני אחים המנהלים ישיבה בעיר להימצא בקשר עם בני נוער, לאחר שנמצא כי אלו פגעו בעשרות נערים לאורך שנים.
3. כרקע לדברים ציינת בפנייתך ללשכת היועמ"ש, כי בעבר, מקימי "פורום תקנה", שמטרתו מניעת הטרדות מיניות, הונחו על ידי היועץ המשפטי לממשלה דאז לעמוד בתנאי סעיפים 268-270 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין"), ובהתאם לכך להיות מתואמים עמו בפעולתם. משכך, ביקשת לברר אם בית הדין מושא הכתבה הודיע ליועץ המשפטי לממשלה דאז על הליכים פנימיים שנעשו בבית הדין בכלל, ובנוגע לחשודים מושא הפרסום בפרט. כמו כן, ביקשת לדעת אם היועץ המשפטי לממשלה דאז קיים שיח עם פורומים מהציבור החרדי, שפעולתם דומה לזו של "פורום תקנה".
4. על פי תלונתך, פנית מספר פעמים בנושא ללשכת פרקליט המדינה, אליה הועבר הטיפול בפנייתך כאמור, אך לא נענית.
5. כאמור במכתבנו אליך מיום 23.3.2023, תלונתך הועברה לקבלת התייחסות הגורמים הרלוונטיים.

התייחסות לשכת פרקליט המדינה

6. ביום 22.6.2023 נתקבלה בנציבות התייחסותו של עו"ד יובל לביא מלשכת פרקליט המדינה (להלן: "עו"ד לביא"), ממנה עלו, בין היתר, הדברים הבאים.
7. עו"ד לביא מסר, כי פנייתך הועברה מלשכת היועמ"ש לטיפול לשכת פרקליט המדינה ביום 8.11.2021.
8. ביום 9.12.2021 הועברה ללשכת פרקליט המדינה התייחסות לשכת המשנה לפרקליט המדינה (עניינים פליליים) לנושא. לאחר עיון בהתייחסות זו, הנחה פרקליט המדינה להעבירה, יחד עם פנייתך, לקבלת התייחסותה של המחלקה הפלילית בייעוץ וחקיקה (להלן: "ייעוץ וחקיקה"), וזו העבירה את התייחסותה לנושא ביום 19.12.2021.
9. לאחר בחינת ההתייחסות של ייעוץ וחקיקה, סברו בלשכת פרקליט המדינה כי ההתייחסות אינה ממצה, ועל כן נתבקש מענה למספר שאלות נוספות.
10. בד בבד, ביום 12.1.2022 הועברו פנייתך והתייחסות לשכת המשנה לפרקליט המדינה (עניינים פליליים) להתייחסות לשכת המשנה לפרקליט המדינה (תפקידים מיוחדים), אשר עסקה בכתבי סירוב של בתי דין פרטיים.
11. ביום 10.7.2022, לאחר מספר תזכורות, הועברה התייחסות לשכת המשנה לפרקליט המדינה (תפקידים מיוחדים). בין לבין, עקב עומסים וחילופי תפקידים בלשכת פרקליט המדינה, חל עיכוב בטיפול בפנייתך ועל כן הצר עו"ד לביא.
12. בהמשך לכך, ביום 25.12.2022 התקבלה בלשכת פרקליט המדינה פנייה נוספת מטעמך, אשר הועברה מלשכת היועמ"ש, במסגרתה ביקשת לקבל עדכון על סטטוס הטיפול בפנייתך. כן ביקשת לדעת את פרטי הגורם שאליו הועבר הטיפול בפנייתך וצפי למועד קבלת מענה.
13. ביום 11.1.2023 חזרת על בקשתך לקבל מענה לפנייתך, תוך שציינת, כי ככל שלא יתקבל מענה עד ליום 21.2.2023, תגיש עתירה מנהלית.
14. ביום 18.1.2023 נשלח אליך מענה ביניים מלשכת פרקליט המדינה, לפיו פנייתך נבחנות וכי הן הועברו להתייחסות הגורמים הרלוונטיים, ומשהבירור יושלם, תקבל מענה לגופו של עניין.
15. בתשובה למענה הנ"ל מלשכת פרקליט המדינה, השבת כי הנך מבקש לקבל מענה מסודר עד ליום 25.1.2023, ואם זה לא יתקבל, תגיש עתירה מנהלית בנושא.

16. בעדכון מלשכת פרקליט המדינה מיום 1.2.2023, נמסר לך כי הם פועלים לאיתור מקרים דומים למקרה המתואר בפנייתך, אשר הגיעו לפתחה של הפרקליטות, וכי בנוסף נבחנת הובלתה של עבודת מטה, הכוללת קבלת התייחסות מגורמים רלוונטיים שונים בפרקליטות המדינה ובייעוץ וחקיקה, ובכוונתם להשיב לך בהקדם.
17. במקביל להוצאת המענה האמור, כך עו"ד לביא, ולאור מורכבות פנייתך, לרבות הצורך בבחינת הסדרת מדיניות האכיפה בנדון, פעלו בלשכת פרקליט המדינה לאיתור מקרים דומים, תוך בחינת אופן הפעולה שננקט באותם המקרים והתאמתו למקרה מושא פנייתך.
18. עו"ד לביא ציין, כי בהמשך פנית פעמיים נוספות בימים 1.3.2023 ו-14.3.2023, וצינת כי הנך שוקל להגיש עתירה מנהלית בשל היעדר המענה לפנייתך. ביום 23.3.2023 פנית שוב ללשכת פרקליט המדינה וצינת כי בא כוחך פנה לנציבות בנושא.
19. לגופם של דברים מסר עו"ד לביא, כי בחודש מאי 2023, לאחר קבלת ההתייחסויות השונות וסיום הבירורים בנוגע למקרים דומים שטופלו בעבר בלשכת פרקליט המדינה, הועברה פנייתך להכרעת פרקליט המדינה, תהליך אשר כלל דיון מתמשך בעניין, ובחינת היבטים נוספים. בהמשך לאמור, ביום 22.6.2023 נשלח אליך מענה, הכולל התייחסות לקידום עבודת המטה בנדון, המצויה בשלבים מתקדמים מאד.
20. לסיכום, כך עו"ד לביא, הטיפול בפנייתך כלל בירור היבטים מורכבים והצריך בחינה של מדיניות האכיפה במקרים בהם בתי דין פרטיים פועלים למיגור תופעות של חשד לפגיעות מיניות, וכן בירור עם מספר גורמים חוץ לשכתיים. כל אלו, כמו גם חילופי התפקידים בלשכה, גרמו להאטת הטיפול בפנייתך.
21. בלשכת פרקליט המדינה הצרו על קצב הטיפול בפנייתך, התנצלות אשר אף הובעה בפניך במסגרת המענה האחרון שנמסר לך. בצד זאת ציין עו"ד לביא, כי עקב פנייתך ובשל מקרים בעלי נסיבות דומות, הוחלט על קידום עבודת מטה נרחבת, המצויה בימים אלה בשלב מתקדם, בתקווה כי זו תוביל בקרוב להסדרה בתחום האמור.
22. לאחר קבלת ההתייחסות האמורה, ביום 28.6.2023 ערכנו בירור מול לשכת היועמ"ש באשר לפערי הזמנים בין קבלת הפנייה במשרדם ועד להעברתה לטיפול של לשכת פרקליט המדינה, אשר העלה כי אכן חל עיכוב בהעברת פנייתך ללשכת פרקליט המדינה, בין היתר, בשל חגי תשרי שחלו בתקופה זו.

דיון והכרעה

23. משסקרנו כל המפורט לעיל, הגיעה עת ההכרעה.

24. בתלונתך הלנת על היעדר מענה לפנייה מיום 31.8.2021 שהגשת ללשכת היועמ"ש, אשר בעקבותיה פנית מספר פעמים נוספות, בניסיון לברר את סטטוס הטיפול בה.
25. בהתייחסותה של לשכת פרקליט המדינה, אליה הועבר הטיפול בפנייתך, נמסר, בין היתר, כי לאור מורכבות נושא הפנייה, הטיפול בה הצריך בירורים מול הגורמים הרלוונטיים וכן עבודת מטה, אשר בצד חילופי תפקידים בלשכה, הובילו להתארכות משך הטיפול בה.
26. **בצד האמור בהתייחסות לשכת פרקליט המדינה, מצאתי כי הטיפול בעניינך לא היה חף מפגמים.**
27. ראשית, משפנייתך ללשכת היועמ"ש בוצעה ביום 30.8.2021 אך הועברה לטיפול לשכת פרקליט המדינה רק ביום 8.11.2021, מצאתי כי חל עיכוב של כחודשיים בהעברת הפנייה, ללא הצדקה, ועל כך יש להצר.
28. לא נעלמו מעיני הדברים שנמסרו מלשכת היועמ"ש, לפיהם בתקופה זו חלו חגי תשרי, אשר תרמו לעיכוב בהעברת הפנייה. עם זאת, לנוכח כך שמדובר בלא יותר מאשר העברת פנייה מטיפול של לשכה אחת לאחרת, סבורני כי פרק זמן של למעלה מחודשיים הינו פרק זמן ארוך יתר על המידה.
29. שנית, ועיקר, נפל עיכוב משמעותי בטיפול בפנייתך, לאחר שזו הועברה ללשכת פרקליט המדינה.
30. **מן האמור לעיל עולה, כי הטיפול בפנייתך עד למתן מענה ענייני, שאף הוא אינו בבחינת סוף פסוק בנושא, ארך למעלה משנתיים, שמתוכן נמשך טיפולה של לשכת פרקליט המדינה בפנייה כשנה ועשרה חודשים. אין חולק כי מדובר בפרק זמן ארוך ביותר.**
31. כאמור, מלשכת פרקליט המדינה נמסר, כי פנייתך האמורה הציפה סוגיה מהותית, אשר העלתה צורך בהתייחסות מספר גורמים במשרד המשפטים (ובין היתר, הצריכה אף מספר תזכורות לקבלת התייחסותה של לשכת המשנה לפרקליט המדינה (תפקידים מיוחדים)), ואשר הובילה להחלטה לבצע עבודת מטה בנושא.
32. ברם, עיון בפנייתך המקורית מעלה כי עיקרה כלל מספר מצומצם של שאלות ממוקדות, שדומה כי לא נדרש זמן כה רב להשיב עליהן, וכי היה באפשרותה של לשכת פרקליט המדינה לספק לך מענה ענייני, ולו מענה חלקי, זמן רב קודם לכן, בדומה לזה שסיפקה לך בתשובתה הקצרה מחודש יוני האחרון. זאת, מבלי לכרוך את המענה האמור בביצוע בדיקות נוספות ובעבודת המטה, שממילא, אליבא דלשכת פרקליט המדינה, עודנה נמשכת.

33. הנציבות עמדה לא פעם על חשיבותו של מענה בכתב מצד רשות ציבורית, בתוך זמן סביר, לפניית המופנות אליה בכתב, חובה אשר אף מעוגנת בחוק. במקרה דנן, המענה הענייני לשאלותיך התעכב שלא לצורך, ויש להצר על כך.
34. הדברים אמורים גם כלפי תשובות הביניים לפנייה. כפי שעלה מבירור התלונה, פנית ללשכת פרקליט המדינה שש פעמים בבקשה לקבלת עדכון אודות סטטוס הטיפול בפנייתך. בעוד שפנייתך מחודש דצמבר 2022 ומחודש ינואר 2023 נענו תוך פחות מ-45 ימים ובהתאם לקבוע בחוק, שלוש פניות נוספות מחודש מרץ 2023 לא נענו על ידי לשכת פרקליט המדינה עד לחודש יוני האחרון, אז נשלח אליך המענה הענייני לפנייתך המקורית, כאמור לעיל.
35. במסגרת חובתם האמורה למתן מענה לפניית הציבור, היה על הגורמים המעורבים להשיב לכלל פניותיך האמורות, ולכל הפחות לעדכןך בסטטוס הטיפול בפנייתך, חלף הותרתך בערפל משך זמן רב, כפי שאירע כאן.
36. לנוכח כלל מסקנותיי האמורות, מצאתי תלונתך מוצדקת. משכך, מצאתי להביא החלטתי זו לידיעת פרקליט המדינה, לצורך הפקת לקחי מקרה זה למניעת הישנותם של כשלים דומים בעתיד.
37. עם זאת, לא אוכל לסיים החלטתי מבלי לציין, כי מכלל האמור עולה שלשכת פרקליט המדינה התייחסה לנושא פנייתך – שאין חולק כי הינו נושא מורכב – בכובד ראש וברצינות, תוך עירובם של גורמים שונים בפרקליטות המדינה ובייעוץ וחקיקה, כמפורט לעיל, מתוך הכרה בחשיבות הסוגיה שהעלית, ואף החליטה על ביצועה של עבודת מטה כנזכר לעיל, המצויה בימים אלה, על פי הנמסר, בשלב מתקדם. על כך יש לברך.
38. כמו כן, לא מן המותר לשוב ולציין את התנצלותה של לשכת פרקליט המדינה, אשר הובאה הן בהתייחסותה לתלונתך והן במענה שנשלח אליך, על העיכוב הממושך במתן מענה לפנייתך.
39. בכך הריני לסיים את הטיפול בתלונתך, לא מבלי להודות לך על הצפת הנושא, ולציין כי שערי הנציבות נותרים פתוחים בפניך, על פי צורך.

בכבוד רב,

מנחם פינקלשטיין, נציב